

ALEMANY

TERRITORIS ON ES PARLA

L'alemany es parla a l'Europa central, des dels Alps fins a la mar Bàltica i la mar del Nord. Els estats on es concentren la majoria de parlants són la República Federal d'Alemanya, Àustria, Suïssa i Liechtenstein. Hi ha grans comunitats emigrades d'alemanys arreu del món, sobre tot a Sud-Amèrica i als Estats Units. A Alemanya gairebé els 80 milions d'habitants parlen alemany (tot i que 30 milions utilitzen normalment altres varietats germàniques, com el bàvar o l'alemànic), a Àustria i a Liechtenstein la totalitat de la població, i a Suïssa el 75%. Fins a 80 milions de persones parlen l'alemany com a segona llengua com a conseqüència de l'emigració.

DIVERSITAT INTERNA/ VARIACIÓ GEOGRÀFICA

L'alemany estàndard, el Hochdeutsch, és una varietat determinada de totes les que es parlen als països de parla alemanya, concretament la westfaliana. La variació dialectal, però, és elevada, i la distància entre llengües pot fer que parlants de dues varietats no es puguin comunicar. Els dialectes de l'alemany són els següents: Baix Alemany (pomerani, westfalià, kölsch, etc.), l'alemany central (luxemburguès, berlinès...) i l'alt alemany (alemànic, bavarès). Així en grans blocs, trobem tres varietats estandarditzades, encara que la base sigui primordialment del Hochdeutsch. Aquestes són l'estàndard alemany, l'estàndard suís i l'estàndard austríac. Moltes comunitats d'emigrats han conservat la llengua i s'han desenvolupat diferents varietats. És el cas per exemple de l'alemany de Pennsilvània, que és una varietat sorgida a Pennsilvània pels pagesos i treballadors que arribaren allà al segle XIX. La comunitat amish, per exemple, també utilitza una varietat de l'alemany.

NOMBRE APROXIMAT DE PARLANTS AL MÓN

Té aproximadament 200 milions de parlants al món.

ESTATUS JURÍDIC I DE FACTO

L'estatus legal de l'alemany és diferent segons l'estat:

- A Alemanya, per exemple, és llengua oficial de facto, ja que la constitució no diu res sobre l'oficialitat de cap llengua.
- És oficial jurídicament a Àustria, a Suïssa i a Liechtenstein.
- És cooficial amb altres llengües a Luxemburg, Itàlia i a Bèlgica.

L'alemany també té cert reconeixement a la República Txeca, Dinamarca, Hongria, Kazakhstan, Ucraïna, Namíbia, Polònia, Romania, Rússia, Eslovàquia, Eslovènia, Croàcia, Sèrbia, Sud-àfrica i Veneçuela.

FILIACIÓ

Família indoeuropea – branca germànica occidental. Una llengua molt propera és l'holandès; l'anglès o el danès, tot i ser també germàniques, són una mica més diferents.

ESTATUS oralitat / escriptura

El sistema d'escriptura utilitzat en alemany és l'alfabet llatí amb algunes modificacions. Presenta algunes grafies que el català no té, com ara <ä>, <ö>, <ü> i <ß>. També li manquen algunes grafies que el català té, com ara les vocals amb accent, la <ç> i la <ll>.

També trobem alguns alfabetos de base llatina però especials per l'alemany, com per exemple l'alfabet Fraktur, o el Sütterlin. El primer s'utilitzà des del segle XVI fins al 1940 i el segon entre els anys 1915 i 1940, i va ser, de fet, implementat en el sistema educatiu. Això fa que algunes persones de les

generacions més grans encara l'utilitzin. El nom de la llengua en alemany s'escriu de la següent manera: *Deutsch*.

TRETS FORMALS BÀSICS

Fonètica:

1. A l'alemany li manquen alguns sons del català, com ara la *r* vibrant, la *ny* o la *ll*. Això fa que als parlants els sigui difícil l'articulació d'aquests sons.
2. La *erra* de l'alemany és diferent a la catalana, és uvular, similar a la *erra francesa*.
3. Com que l'alemany té vocals llargues i curtes, els parlants poden realitzar vocals llargues en català, com ara: 'caasa, feeina, donaar'

Morfologia i sintaxi:

1. L'alemany té tres gèneres gramaticals: el masculí, el femení i el neutre. Això fa que els parlants puguin confondre el gènere de determinades paraules en català. Exemple: 'la sol' o 'el lluna'.
2. Algunes preposicions poden funcionar de manera diferent en alemany, per això els parlants sovint cometen errors en la tria de la preposició. Poden dir, per exemple, 'Vaig en la platja'
3. L'alemany no té un sistema de pronoms febles com el del català, això fa que els parlants d'alemany sovint no els utilitzin, sobretot els pronoms *en* i *hi*.
4. El paradigma verbal alemany és diferent del del català, tant pel que fa a la conjugació com als temps verbals. Té menys temps de passat que el català i tampoc té subjuntiu, això fa que els parlants solguin confondre's en aquestes formes. Exemple: Vull que ho menges tot. Ahir anava al metge (vaig anar).
5. L'ordre de les paraules a la frase en alemany és diferent i més rígid que en català, on les paraules tenen molta llibertat de posició. Això fa que

molts parlants d'alemany calquin estructures de la seva llengua, on, per exemple, el verb va sovint al final. Exemple: M'encantaria aquestes pomes comprar.

6. En alemany els temps de perfet (he anat, hem comprat, havia dut...) es realitzen amb dos verbs auxiliars diferents, *ser* o *haver*, en funció del verb principal. En català, en canvi, sempre utilitzem el mateix verb. Això fa que els parlants puguin utilitzar els dos verbs, com en la seva llengua. Exemple: Els nens són arribats.
7. En alemany tenen un sol verb per als verbs catalans *ser* i *estar*. Això fa que sovint confonguin els dos verbs o utilitzin l'incorrecte. Exemple: Avui està molt fred.

LLENGUA I INTERACCIÓ SOCIAL

En alemany hi ha dues formes de tractament depenent del respecte i la familiaritat de l'interlocutor. És més comú que a Catalunya, per exemple, tractar els desconeguts, els companys de feina o les persones de més edat de vostè. En alemany vostè és *Sie*.

Hola	Hallo!	Per favor	Bitte
Adéu	Tschüß / Auf Wiedersehen	De res	Gerne
Com estàs?	Wie geht es dir?	Gràcies	Danke schön
Molt bé, i tu?	Sehr gut, und dir?	Benvingut	Willkommen
Bon dia	Guten Morgen	Perdona	Entschuldigung
Bona tarda	Guten Abend	Sí	Ja
Bona nit	Gute Nacht	No	Nein

LÈXIC

Algunes realitats són anomenades de manera diferent en alemany i en català. Aquí recollim alguns exemples de camps semàntics bàsics:

Parts del cos:

Cara	Das Gesicht	Cor	Das Hertz
Ulls	Die Augen	Cama	Der Bein
Boca	Die Mund	Peu	Der Fuß
Cap	Der Kopf	Mà	Die Hand
		Braç	Der Arm

Emocions associades a òrgans

La bilis es relaciona amb la ira i l'estar enfadat. Exemple: *Jemandem die Galle überlaufen* 'estar molt enfadat, explotar'

Termes de parentiu

En alemany els termes utilitzats per referir-se a la família política (sogres, cunyats i gendres i nores) són diferents. Per a sogres i cunyats s'utilitzen els termes pare i germà, en tant que aquests són els rols que mantenen amb el familiar de connexió. Per a nores i gendres s'utilitza el terme fill o filla, el terme del familiar de connexió. Al terme corresponent se li afegeix abans *Schwieger*, que vol dir *polític*.

Pare	der Vater	Avi	der Opa	Germà	der Bruder
Mare	die Mutter	Àvia	die Oma	Germana	die Schwester

Fill	der Sohn	Cosí/cosina	der Cosuin/die Cousine	Gendre	der Schwiegersohn
Filla	die Tochter	Nebot/neboda	der Neffe/die Nichte	Nora	die Schwiegertochter
Cunyat/cunyada	der Schwager / die Schwägerin	Sogre	der Schwiegervater / die Schwiegermutter		

Sistema numeral

L'alemany té un sistema numeral de base 10 i vint, igual que el català.

1	eins	6	sechs	11	elf
2	zwei	7	sieben	12	zwölf
3	drei	8	acht	20	zwanzig
4	vier	9	neun	100	hundert
5	fünf	10	zehn		

Expressió del temps:

En alemany els dies de la setmana estan basats en la mitologia nòrdica, es fa referència als deus nòrdics, al sol i a la lluna.

Dilluns	Montag	Dimecres	Mittwoch	Divendres	Freitag
Dimarts	Dienstag	Dijous	Donnerstag	Dissabte	Samstag
				Diumenge	Sonntag

Els mesos de l'any en alemany es corresponen als del català, i comparteixen arrels (per exemple, 'agost' es diu *August*).

ESTATUS CULTURAL DE LA LLENGUA

Les primeres mostres que es tenen de l'alemany són textos religiosos que daten del segle VII. Juntament amb l'escriptura la cultura alemanya també té una ampla tradició oral, relacionada amb la historiografia i els mites i la mitologia nòrdica.

Grans escriptors de la literatura universal com Goethe i Luter produïen en alemany. Durant els segles XVII i XVIII Alemanya va esdevenir el centre cultural europeu, amb pensadors com Kant o Nietzsche. Aquesta posició ha continuat fins a l'actualitat, on Alemanya ocupa una bona posició pel que fa a la difusió de coneixement i cultura.

RECURSOS SOBRE LA LLENGUA DISPONIBLES A BARCELONA

- La UB i la UAB ofereixen estudis de grau de llengua i literatura alemanya - - <http://www.ub.edu/filoan/welcome.html> i <http://www.uab.cat/departament/filologia-anglesa-germanistica/>
- L'Escola Oficial d'Idiomes - <https://www.eoibd.cat/es/>
- El Centre d'Autoaprenentatge de llengües de la UB - <http://www.ub.edu/slc/ffil/serveiz.htm>
- Goethe Institut - <https://www.goethe.de/ins/es/ca/sta/bcn.html>
- Col·legi Alemany de Barcelona - http://www.dsbarcelona.com/index.php/dsb_inicio_es.html

Bibliografia:

<http://www.omniglot.com/>

<https://www.ethnologue.com/>

Material elaborat per Linguapax amb el suport de:

Ajuntament
de Barcelona

Diputació
de Barcelona

Bausinger, German (1972) *Deutsch für Deutsche: Dialekte, Sprachbarrieren und Sondersprachen.* Frankfurt; Fischer.

Constitucions de: Alemanya, Suïssa, Liechtenstein i Luxemburg.

Material elaborat per Linguapax amb el suport de:

Ajuntament
de Barcelona

Diputació
de Barcelona